

OLÁH ANDRÁS

Bátorságpróba

Attilát rettentően zavarta a tömény cigarettafüst, de nem érezte fontosnak, hogy a többiek erről tudomást szerezzenek. Legszívesebben átment volna egy másik kupéba, s megfordult a fejében az is, hogy a következő állomáson úgy tesz, mintha le kellene szállnia, de Golyó miatt ezt már nem tehette meg.

Golyót még az iskolából ismerte: padtársak voltak néhány évig. Nehézfejű gyerek volt, a matekfeladatokat folyton Attila oldotta meg helyette. Nyolcadik után aztán évekig nem találkoztak, csak most itt, a vonaton futottak össze, amikor a debreceni pályaudvaron zászlókba öltözött futballrajongók rohanták meg a szerelvényt örült ricsajjal. Pillanatok alatt ellepték azt a fülkét is, amelyikben Attila eddig egyedül utazott.

A sarokba préselődve próbált a könyvébe temetkezni, de a hirtelen jött láрма miatt képtelen volt egyetlen sort is elolvasni. A szemközti ülésre egy hórihorgas, kopaszra borotvált fejű suhanc vetette le magát, mindjárt az ölébe rántva a csapat egyetlen lány tagját.

– Láttátok az öreg pondrót, hogy meresztgette a szemét, mikor szétolvadt a szélvédője? – vihogott az egyik kamasz.

– A spiné meg sikoltozott, mint akit kefélnek!

– Az semmi, apuskám! – hűtötte le őket a tar fejű. – Ti csak civilekkel találkoztatok, minket azonban a zsernyákok kergettek a megállóig! Még szerencse, hogy épp jött egy villamos! Adjon valaki egy cigit, nikotinhiányom van!

Attilának hevesebben vert a pulzusa: már a nyelvén volt, hogy ez a fülke nemdohányzó, de aztán mégis visszanyelte a mondatot.

A többiek is rágyújtottak.

– A kurva anyjukat! Megjöttek a zsaruk! – üvöltött fel egy tizennégy év körüli vakarcs.

Mindenki az ablakhoz tódult. A vonat közben elindult.

– Nyaljátok ki! – bömbölte a kórus a peronon gyülekező egyenruhások felé. Egy-két vizespalack is kirepült az ablakokból harsány röhögés kíséretében.

– Szemét állatok! – hörögte a kicsi búcsúzóul, aztán ő is lezöttyent a lábak közé, a padlóra.

Hirtelen csönd lett, és ez Attilát zavarba hozta. Most vette csak észre, hogy mióta benépesült a fülke, mozdulatlanul, izmait megfeszítve ül. „Csak lazítani!” – gondolta, és mikor érezte, hogy oldódik benne a görcs, fölemelte a fejét.

OLÁH ANDRÁS (1959, Hajdúnánás) Quasimodo-okleveles és Bánkuti Miklós-díjas költő, drámaíró. Diplomáit Debrecenben és Nyíregyházán szerezte. Mátészalkán él. Legutóbbi kötetei: Idegen test (versek – [Hungarvox Kiadó, Bp., 2013]), Az utolsó játszma (drámák – [Hungarvox Kiadó, Bp., 2014]).

Képébe bámuló pimasz, vigyorgó arcokat várt, ehelyett üres, semmibe révedő tekinteteket látott. Hanem a túlsó sarokban egy arc... Ahogy összetalálkozott a pillantásuk, hirtelen meglevenedett a kövérkés fiú is. Semmi kétség. Ő az: a Golyó.

– Nini! – szólalt meg amaz, érzékelhető örömmel a hangjában. – Te vagy az, Ladányi? – és választ sem várva kezét nyújtott.

– Egy osztályba jártunk – magyarázta a többieknek. – Neki köszönhetem, hogy egyszer sem húztak meg matekból!

– Ahhoz nyilván nem kevés erőfeszítés kellett – röhögött a tar fejű, és megsimogatta az ölében ülő lány combját.

– Hazafelé? – kérdezte Golyó.

Attila bólintott. Nemigen volt ínyére a beszélgetés, egykori iskolatársa azonban mit sem vett észre ebből.

– Itt tanulsz, Debrecenben?

– Nem. Pesten.

– Az jó. Ott vannak csak jó bulik – sóhajtott Golyó áhítattal. A kopasz srácrow nézett, de az most nem reagált, inkább a lány nyakára lehelt egy puszit, keze pedig a trikója alá tévedt.

– Hagyjál! – háritotta el a mozdulatot a lány, és az újabb próbálkozásokat megelőzendő, kibújt a fiú öleléséből.

Attila halvány mosollyal nyugtázta a kudarcot, az viszont már csöppet sem töltötte el jó érzéssel, hogy a lány hosszú szempillái alól kihívóan bámulni kezdte.

– Kiszáradtam – jelentette ki a kopasz.

– Van még egy kis pálesz – kínálta egy pattanásos arcú fiú a nála lévő laposüveget.

– Kevés lesz hazáig – jelentette ki a kopasz – Hozzatok sört!

Ketten is felpattantak, hogy megkeressék a büfékocsit.

A kopasz közben nagyot kortyolt a pálinkából, majd váratlanul Attila elé tartotta:

– Igyál, haver!

– Húzd meg nyugodtan! – biztatta Golyó is. – De azért hagyjál egy kortyot nekem is!

– Csak nem akarsz megsérteni bennünket? – erősködött a kopasz, a hangjában rejlő fenyegetés a többiek érdeklődését is felkeltette. Attila nem kívánta az alkoholt, aminek a szaga pillanatok alatt átjárta a fülkét, de nem akart balhét. Ivott hát egy keveset, és gyorsan továbbadta az üveget. Zavarta, hogy a lány még mindig őt bámulja, így inkább Golyóhoz fordult, aki időközben átült mellé.

– Hát te mit csinálsz mostanában?

– Mit? Hát meccsre járok... meg koncertekre...

– Jó, jó. De egyébként?

– Egyébként semmit. Unatkozom. Néha lemegyek a mostohaapámért a kocsmába, és hazatámogatom... Meló? Az öregnek szoktam segíteni. Feketén. Alkalmi, de tuti pénz. Így is megvan annyi, mint ha valami gyárban cseszném el a hetemet. Majd hülye lennék! Hát nem?

– Na, nem. Annyira azért még te sem vagy hülye! – vigyorodott el a kopasz. Golyó elengedte a füle mellett a megjegyzést.

– Tudod – magyarázta Attilának –, alapjában véve jó srácok. Néha cikiznek, és úgy látszik, ma ismét én vagyok a soron, de amúgy jó velük. Itt mindig történik valami.

– Ha mégsem, akkor teszünk róla, hogy történjen – röhögött a kopasz. De máris témát váltott, mert közben sörökkel megrakodva visszaérkezett a két fiú. – Maradt még egy kis pálinka. Nyeljük le gyorsan a sör előtt! – javasolta, és mindjárt példát is mutatott.

A maradékot Golyó hajtotta fel.

– Téged akartalak kímélni – súgta magyarázatul Attilának.

– Azért nem kellene annyit innod – jegyezte meg szelíden az, mikor látta, hogy Golyó a sörösüveggel is gyorsan barátságot kötött.

– Ne izgulj! Bírom a piát. Idenézz! Ezt csináld utánam!

Fölállt, fél kézzel kitámasztotta magát, hogy a vonat zötykölődése ne zavarja, hátravetette a fejét, és a sört úgy öntötte le a torkán, hogy az ádámcsutkája mozdulatlan maradt.

– Ez jólesett – mondta, mikor visszazöttyent újra az ülésre. – Az öregtől tanultam. Ebben verhetetlen!

Attila látott már efféle mutatványt, de ezzel nem akarta elkéséríteni Golyót. Annál is inkább, mert észrevette, hogy a kopasz közben összesűgött a többiekkel, azok pedig egyetértően vigyorogtak.

– Te, Golyó! – ölelte át bizalmasan a fiú vállát a kopasz. – Hány sört bírsz így meginni?

– Tudom is én... Sose próbáltam – vont a vállát amaz.

– Hát akkor itt az ideje, hogy kipróbáljuk. Van még négy érintetlen üveg. Ha öt perc alatt magadba tudod önteni, egy hétig ingyen ihatsz az apám kocsmájában!

– Öt perc? Kevés lesz – bizonytalanodott el Golyó. – Meg nem is vagyok már igazán szomszár.

– Csak nem futamodsz meg, Golyó? Cserben akarsz hagyni?

– Mondtam én, hogy nem bírja – vakkantotta a pattanásos arcú.

– Dehogynem bírja! – erősködött a kopasz. – Csak kéreti magát, mint egy szűzlány.

– Tényleg, srácok, most valahogy nem kívánom – szabadkozott bátortalanul a fiú. – A meccs alatt is sört ittam... Előtte is...

– Te tudod, Golyó. Végül is nem erőszak – morogta hűvösen amaz. – Persze, ha belegondolok, hogy a múltkor is én húztalak ki a szarból... Nem mintha

hálát várnék, de eddig én azt hittem, hogy tudod, mi a barátság. Hogy van benned tartás meg büszkeség. Pedig egy lófaszt van!

– Hol az a sör? – horkant fel Golyó, s lerázta magáról Attila kezét, aki vissza akarta tartani.

– Ez a beszéd! Ezt már szeretem! Ez az igazi Golyó! – paskolta meg a kopasz. – Tartom az ezrest! Ki fogad még? Mindenki Golyó ellen? Akkor is tartom! Én bízom benned, Golyó... Adjátok gyorsan a sört! Kész vagy? Figyelj, kapaszkodj jó erősen, hogy ne imbolyogj! Most kész! Óra indul! Rajt!

Golyó mohón vetette magát az üvegre. Attila iszonyattal figyelte, milyen gyorsan csökken a folyadék szintje.

– Tizenhét másodperc – jelentette ki ünnepélyesen a kopasz. – Pihenhetsz egy kicsit, jó a részidőd... Jimmy, hozd a zászlódat! Legyezd egy kicsit, mert izzad a fiú... Űgy! Jól van, ennyi elég! Jöhet a következő menet! Egy percnél tartunk...

Golyó merev tekintettel nézte az újabb flaskát. Néhány másodpercig szuggerálta, majd nagy levegőt vett, s hirtelen mozdulattal a szája elé emelte. Már mindenki állt a fülkében...

– Egy perc harminc másodperc. Romlik a teljesítményed! Kapd össze magad... Kevesebb időt hagyunk a pihenésre. Vigyázni kell, hogy az utolsó körre legalább két perced maradjon! Jimmy, hol az a zászló!

– Mindjárt csőrepedésem lesz – panaszkodott Golyó. Homlokáról, arcáról patakokban folyt a víz. A trikója is teljesen átnedvesedett. – Pisálnom kellett volna előtte...

– Kitartás, Golyó! Még van három perced... Na, ideje nekifogni! Itt az üveg!

Golyó engedelmesen megragadta a sört, bal kezével pedig a csomagtartó fémrácsába kapaszkodott, hogy a vonat erősödő himbálását ellensúlyozni tudja. Az üveg felénél sem járt azonban, amikor vad köhögési roham tört rá.

– Óvatosan! Csak szakaszokban idd! – hangzott a jó tanács.

– Ti teljesen hülyék vagytok! – csattant fel a lány. – Nem tudom, mi élvezet van abban, hogy a szemetek előtt ázik valaki ronggyá. A meccs alatt is épp eleget ivott... Golyó, hallod? Jimmy, Jenci, ne csináljátok ezt!

A kopasz félretolta a lányt.

– Ki kell mennem... Mindjárt bepisálok... – nyöszörgött Golyó, miután kiürítette a harmadik üveget is.

– Na, ne hülyíts bennünket! Még le sem érkezett a lé! Ilyen gyorsan azért a te veséd sem működik. Különben is: már csak másfél perced van.

– Nem bírom tovább. A meccs szünetében hugyoztam utoljára... – a fiú szinte vonaglott a kintól.

– Három harmincnyc... Nem érted? Mindjárt lejár az idő! Van még egy üveged. Idd meg, és mehetsz hugyozni!

– Nem megy... Nem tudom... Engedjetek!

Indulni akart, de a kopasz visszalökte. Golyó tehetetlenül zuhant az ülésre.

– Meg kell csinálnod! Majd én segítek! – sziszegte a kopasz, és megmarkolta a fiú haját. Hátrafesztette a fejét, és már öntötte volna a sört. Attila azonban megragadta az üveget tartó kezét.

– Hagyd abba! Elég volt! – a hangja halk volt, de határozott.

A kopasz egy pillanatra meghökkent. Elengedte Golyót. Nyájassá váló mosolyán azonban látszott, hogy a meglepetés csak egy pillanatra tartott. Az órájára nézett, és bölintott:

– Oké, nagyfiú – mormogta, majd a többiek felé fordult. – Nyertetek! Lógok nektek egy ezressel.

A fülkére hirtelen iszonyú csönd telepedett. Az előbbi extázisszerű hangulatnak egyszerre nyoma veszett. Mindenki csalódottan huppant vissza a helyére. Nem sokáig.

– Te jó isten! Ez bepisilt! – szakadt fel a meglepett kiáltás a lányból.

Valóban. Golyó nadrágját nedvesség ütötte át, és a folt rohamosan terjedt.

Megint mindenki talpon volt.

– Te disznó! Nem bírtál volna várni egy kicsit? – hördült fel a kopasz. – Jimmy, vigyétek már ki a klotyóra! Atyaisten, micsoda bűz lesz itt!

Golyó tévoa mozdulatokat tett, nagy nehezen feltápáskodott. Tekintete zavartan siklott végig a fülkén.

– Kiszálllok – motyogta alig érthetően.

– Nem vagy te olyan tökös gyerek! – vigyorodott el a kopasz, majd hozzátette: – Ilyen büdösen vissza ne gyere! Maradj csak kinn!

– Jimmy, menj utána! – mondta a lány. – Nehogy a vécé helyett máshová nyisson be. Tökrészeg.

– Az lenne még csak nagy szám – vihogott a kicsi –, ha valakinek az ölébe pisálna!

– Hülye vagy, Dugó! – hűtötte le a lány.

Golyó és Jimmy mögött bezárult az ajtó. A kopasz megvetően nézett utánuk:

– Ez tényleg egy disznó... Saját mocskában fürdik...

– Te tetted azzá – csattant Attila hangja.

A kopasz arcáról lehervadt a vigyor.

– Jenci, ne csináld! – kapaszkodott a karjába a lány. – Volt már épp elég balhé!

A két fiú szemtől szemben állt a szűk fülkében. Szinte összeért az arcuk. A vonat azonban váratlanul fékezett. A fülkében lévők egymás ölébe huppantak.

– Mi az Isten ez?

Kiáltások hallatszottak:

– Úristen! Valaki kiesett!

Jimmy tépte föl az ajtót. Az arcán leírhatatlan rémület:

– Gyerekek! A Golyó...

– Mi van?

– Őrület... Megálltam rágyújtani. Mire utolértem, már a nyitott ajtóban állt, és csak annyit mondott: „Én itt most kiszálllok”.